

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 139/2022-15

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ladislava Duditša (sudca spravodajca) a zo sudcov Libora Duľa a Miroslava Duriša v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky **M. G. M. EXPRESS, s. r. o.**, M. R. Štefánika 3504, Trebišov, IČO 44 873 182, zastúpenej JUDr. Milanom Szöllösym, advokátom, Mlynská 28, Košice, proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 2 Cob 84/2018-403 z 19. februára 2019 a uzneseníu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 4 Obdo 31/2021 z 27. augusta 2021 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 3. decembra 2021 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) č. k. 2 Cob 84/2018-403 z 19. februára 2019 (ďalej len „napadnutý rozsudok krajského súdu“) a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) č. k. 4 Obdo 31/2021 z 27. augusta 2021 (ďalej len „napadnuté uznesenie najvyššieho súdu“). Sťažovateľka navrhuje napadnuté rozhodnutia zrušiť a vec vrátiť krajskému súdu na ďalšie konanie.

2. Z ústavnej sťažnosti, napadnutých rozhodnutí a pripojených príloh vyplýva nasledujúci stav veci: Sťažovateľka sa v právnom postavení žalobkyne na Okresnom súde Bratislava II (ďalej len „okresný súd“) domáhala proti žalovanej [REDAKOVANÉ] (ďalej aj „žalovaná“ alebo „poisťovňa“), zaplataenia peňažnej sumy 89 720,32 eur s príslušenstvom z titulu vyplatenia poistného plnenia vyplývajúceho z poistenia zodpovednosti zasielateľa, resp. zmluvného cestného dopravcu.

3. Sťažovateľka svoj nárok odvádzala od poistnej zmluvy uzatvorenej s poisťovňou. Sťažovateľka zabezpečovala prepravu zásielky tovaru, a to 33 paliet kávy. Zasielateľom bola nemecká spoločnosť, príkazcom bola spoločnosť [REDAKOVANÉ]. Zasielateľ použil na obstaranie prepravy ako zmluvného dopravcu sťažovateľku, ktorá mala obstarat' dopravu tovaru z Nemecka na Slovensko. Sťažovateľka svoj záväzok plnila prostredníctvom ďalšieho dopravcu spoločnosti [REDAKOVANÉ]. Zásielka nebola doručená na miesto určenia. Príkazca reklamoval nedodanie zásielky u sťažovateľky, ktorá vo veci podala trestné oznámenie. Vyšetrením sa zistilo, že osoba vystupujúca v mene spoločnosti [REDAKOVANÉ], predložila sťažovateľke sfaľšované doklady preukazujúce jej oprávnenie na vykonávanie medzinárodnej nákladnej cestnej prepravy.

4. Žalovaná poisťovňa tvrdila, že v tomto prípade nebola doprava realizovaná tretím dopravcom, ale neznámou osobou, na čo sa poistenie nevzťahuje, preto odmietla sťažovateľke nahradiť škodu, ktorá jej vznikla refundovaním nákladov zasielateľovi, ktorý u sťažovateľky reklamoval nedodanie tovaru.

5. Okresný súd rozsudkom č. k. 26 Cb 126/2013-358 z 1. marca 2017 v znení opravného uznesenia č. k. 26 Cb 126/2013-380 z 23. mája 2017 zamietol žalobu sťažovateľky. Podľa okresného súdu udalosť, z ktorej vyplýval nárok na vyplatenie poistného plnenia, možno zaradiť pod tzv. výluky z poistenia, poistenie teda nepokrývalo predmetnú udalosť. Z uzatvorenej poistnej zmluvy vyplynulo, že sťažovateľka mala nárok, aby za ňu žalovaná uhradila škodu, ktorú ako zasielateľ spôsobí príkazcovi pri obstarávaní prepravy, a zároveň mala nárok, aby za ňu žalovaná uhradila škodu, ktorú spôsobí ako dopravca odosielateľovi, a to v oboch prípadoch až do výšky 100 000 eur. V zmysle poistnej zmluvy uzatvorenej medzi stranami sporu sa poistenie nevzťahovalo na škodu spôsobenú dodaním zásielky neoprávnenému príjemcovi, resp. na škodu spôsobenú tým, že zásielka bola odovzdaná na prepravu dopravcovi, ktorý nemal oprávnenie na výkon činnosti dopravcu. Sťažovateľka odovzdala zásielku na prepravu osobe, ktorá nemala oprávnenie na výkon činnosti dopravcu, pričom podľa okresného súdu nebolo relevantné, či sťažovateľka o tejto skutočnosti vedela, táto udalosť spadá do tzv. výluky z poistenia. Ďalším dôvodom zamietnutia žaloby bolo porušenie § 603 ods. 1 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „Obchodný zákonník“) zo strany sťažovateľky, keďže pri dojednaní prepravy nekonala s náležitou odbornou starostlivosťou, pretože sa riadne neoboznámila s dokladmi, ktoré tretí dopravca, a to spoločnosť [REDAKOVANÉ], sťažovateľke predložil na preukázanie jeho oprávnenia na vykonávanie medzinárodnej nákladnej cestnej prepravy, z obsahu poistnej zmluvy predloženej spoločnosťou [REDAKOVANÉ], bolo zrejmé, že poistenou je iná osoba ako táto spoločnosť, na záhlaví a päte tejto zmluvy sú uvedené rozdielne čísla poistných zmlúv, sťažovateľka si túto spoločnosť neoverila ani v príslušnom registri (obchodnom registri), kde táto spoločnosť nemala zapísanú činnosť medzinárodného nákladného cestného dopravcu, sťažovateľka sa spoliehala na informačnú databázu špeditérov Raaltrans vedenú súkromnou obchodnou spoločnosťou.

6. Sťažovateľka napadla rozsudok súdu prvej inštancie odvolaním. Nestotožnila sa so záverom okresného súdu, že predmetná udalosť spadá pod výluky z poistného krytia, keďže sama fyzicky neodovzdala tovar tretiemu dopravcovi, tovar bol tretím dopravcom prevzatý od príkazcu spoločnosti [REDAKOVANÉ]. Sťažovateľka odmietla aj porušenie právnej povinnosti, pretože výluka z poistenia sa vzťahovala na porušenie právnej povinnosti pred uzatvorením zmluvy, v tomto prípade by bolo možné hovoriť o porušení právnej povinnosti až po uzatvorení zmluvy. Nesúhlasila ani s konštatovaným porušením § 603 ods. 1 Obchodného zákonníka, keďže výkladom

okresného súdu by došlo k absurdnej situácii, keď by zodpovednosť sťažovateľky ako zasielateľka bola vylúčená v každom prípade, ak by nekonala s odbornou starostlivosťou, čím by uvedená výluka negovala celú poisťnú zmluvu, pretože by podľa poisťnej zmluvy nemohlo dôjsť nikdy k vzniku poisťnej udalosti, ktorá by nebola z poistenia vylúčená. Bol by tak absolútne popretý zmysel a účel poisťnej zmluvy, ako aj cieľ, ktorý zmluvné strany uzavretím poisťnej zmluvy sledovali.

7. Krajský súd napadnutým rozsudkom potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie. Uviedol, že v zmysle poisťnej zmluvy sa poistenie nevzťahovalo na škodu spôsobenú dodaním zásielky neoprávnenému príjemcovi, resp. na škodu spôsobenú tým, že zásielka bola odovzdaná na prepravu dopravcovi, ktorý nemal oprávnenie na výkon činnosti dopravcu. Spoločnosť [REDAKOVANÉ] ako ďalší dopravca zásielky nemala oprávnenie na vykonávanie medzinárodnej cestnej prepravy, napriek tomu jej sťažovateľka zadala prepravu a zároveň zásielka nebola odovzdaná na prepravu dopravcovi, ale neznámemu páchatel'ovi. V týchto prípadoch platí výluka z poistenia v zmysle čl. 4 bodu 2 písm. g) všeobecných poisťných podmienok poistenia a vôbec nie je dôležité, či poistený v čase odovzdávania zásielky na prepravu dopravcovi mal vedomosť o tom, či tento dopravca má oprávnenie na výkon činnosti dopravcu. Krajský súd sa stotožnil aj so záverom okresného súdu o porušení povinnosti v zmysle § 603 ods. 1 Obchodného zákonníka, teda povinnosti dojednať s vynaložením odbornej starostlivosti spôsob a podmienky prepravy zodpovedajúce čo najlepšie záujmom príkazcu.

8. Rozsudok odvolacieho súdu napadla sťažovateľka dovolaním z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci, prípustnosť dovolania založila na § 421 ods. 1 písm. b) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“), t. j. rozhodnutie odvolacieho súdu spočívalo na právnej otázke, ktorá ešte v praxi dovolacieho súdu nebola vyriešená.

9. Sťažovateľka položila otázku, či je právne prípustné vykladať výluku z poistenia extenzívne nad rámec jej gramatického výkladu, ďalej, či možno naplniť výluku z poistenia, ak poistený nekoná v úmysle ju naplniť, ale z dôvodu uvedenia do omylu treťou stranou konaním naplňajúcim znaky skutkovej podstaty trestného činu koná v zmysle výluky, čo ale nemohol poistený pri zadávaní prepravy zistiť, a či má porušenie povinnosti konať s odbornou starostlivosťou význam pri skúmaní vzniku nároku na poisťné plnenie, ak jeho zodpovednosť môže vzniknúť len v prípade porušenia povinnosti konať s odbornou starostlivosťou.

10. Ďalej uviedla, že v predmetnom právnom vzťahu nevystupovala ako zasielateľ, ale ako dopravca, preto sa na ňu výluka z poisťnej zmluvy v zmysle čl. 4 bodu 2 písm. g) všeobecných poisťných podmienok poistenia nevzťahuje, vzťahovať by sa ňu mohla len výluka v zmysle čl. 1 ods. 3 prílohy č. 2 k poisťnej zmluve, pričom zo znenia tejto výluky vyplýva, že poisťovníka nenahradí z poistenia zodpovednosti zmluvného dopravcu podľa ods. 1 tohto článku škodu spôsobenú tým, že poistený odovzdal zásielku na prepravu dopravcovi, ktorý nemá oprávnenie na výkon činnosti cestného dopravcu. V tomto prípade ale sťažovateľka neodovzdala fyzicky zásielku na prepravu tretiemu dopravcovi, sťažovateľka mu ju len prenechala a fyzicky bola zásielka tretiemu dopravcovi odovzdaná príkazcom spoločnosťou [REDAKOVANÉ]. Všeobecné súdy vykladali túto výluku extenzívne a neprimerane rozšírili jej obsah nad rámec zmluvne dojednaného obsahu.

11. Ďalej uviedla, že aj v prípade, ak by sa výluka aplikovala na predmetnú udalosť, sťažovateľka si pred zadaním dopravy tretiemu dopravcovi overovala, či disponuje oprávnením na výkon činnosti cestného dopravcu, teda postupovala s odbornou starostlivosťou a jej úmyslom nebolo naplniť výluku z poistenia, stalo sa tak z dôvodu podvodného konania tretej osoby, pričom riziko podvodného konania by nemala sťažovateľka znášať sama, ale malo by sa naň vzťahovať poistenie. V opačnom prípade by dochádzalo k neodôvodnenému prenášaní zodpovednosti za možný vznik poistného rizika z poisťovateľa na poisteného, čo by bolo v rozpore so samotným účelom poistenia a zmyslom poistnej zmluvy.

12. Napadnutým uznesením najvyššieho súdu bolo dovolanie sťažovateľky odmietnuté podľa § 447 písm. f) CSP, teda z dôvodu, že dovolacie dôvody neboli vymedzené spôsobom predpokladaným v § 432 ods. 2 CSP.

13. Dovolací súd skonštatoval, že sťažovateľka sa nedomáhala vyriešenia otázky výkladu alebo aplikácie konkrétneho zákonného ustanovenia spôsobom definovaným judikatúrou, ale domáhala sa prehodnotenia skutkových záverov prvoinštančného súdu, ktoré prevzal aj odvolací súd.

14. Konkrétne uviedol, že závery všeobecných súdov o naplnení výluky z poistenia záviseli od posúdenia skutkových okolností, pričom predpoklady výluky z poistenia definované zmluvne sú výsledkom dohody medzi zmluvnými stranami ako stranami sporu. Dovolací súd nebol oprávnený uskutočňovať výklad zmluvných ustanovení, taktiež neposudzuje, či určité dojednanie je alebo nie je určité, zrozumiteľné, resp. ako jeho obsah ponímať. Výklad zmluvy, v nej uvedených pojmov a posúdenie povahy týchto úkonov predstavuje zisťovanie obsahu zmluvy, čo spadá pod zisťovanie skutkového stavu veci, nejde o právne posúdenie veci odvolacím súdom, k čomu dovolací súd poukázal na rozhodnutie najvyššieho súdu vo veci sp. zn. 4 Obdo 45/2017. Ďalej najvyšší súd citoval z rozhodnutia vo veci sp. zn. 3 Cdo 27-28/2019, v zmysle ktorého zisťovanie obsahu zmluvy predstavuje riešenie skutkových otázok veci.

15. K tvrdenej nesprávnej aplikácii § 603 ods. 1 Obchodného zákonníka dovolací súd uviedol, že poistná zmluva bola medzi stranami sporu uzatvorená na účely poistenia zodpovednosti sťažovateľky za škodu spôsobenú príkazcovi, následne bola zmluva rozšírená aj o zodpovednosť sťažovateľky ako zmluvného cestného dopravcu. Obsahom vzťahu založeného zasielateľskou zmluvou je obstaranie prepravy veci, sťažovateľka pri otázkach 2 a 3 dôvodí prevádzkovou činnosťou, v ktorej ide o zodpovednosť sťažovateľky ako zmluvného cestného dopravcu, nie právnym posúdením veci.

16. V závere dovolací súd pre úplnosť dodal, že rozhodnutia všeobecných súdov sú zrozumiteľne odôvodnené, obsahujú rozhodujúci skutkový stav veci, výsledky dokazovania, správne citácie právnych predpisov, z ktorých boli vyvedené právne závery.

II.

Argumentácia sťažovateľky

17. Proti napadnutým rozhodnutiam odvolacieho súdu a dovolacieho súdu podala sťažovateľka túto ústavnú sťažnosť, v ktorej argumentuje:

a) posúdenie, či sa jednotlivé zmluvné strany správali v súlade s dohodnutým obsahom zmluvy, nie je skutkovým posúdením, ale právnym posúdením zisteného skutkového stavu. Zistený obsah

zmluvy má normatívny charakter a posúdenie, či konanie zmluvných strán možno subsumovať pod normu zmluvnej povahy, je právnym posúdením veci, rovnako ako posúdenie, či určité konanie strán možno podradiť pod skutkovú podstatu príslušnej právnej normy, kde poukázala na rozhodnutia najvyššieho súdu vo veciach sp. zn. 1 Cdo 102/2004, sp. zn. 2 Cdo 282/2006, sp. zn. 3 Cdo 174/2004 a sp. zn. 4 Cdo 165/2003, z čoho sťažovateľka odvádza, že najvyšší súd nesprávne vyhodnotil prípustnosť jej dovolania, dopustil sa *denegatio iustitiae*, čím porušil jej základné právo na súdnu ochranu a právo na spravodlivé súdne konanie,

b) v prípade akceptovania prístupu najvyššieho súdu ústavným súdom sťažovateľka namieta arbitrárnosť záverov rozsudku krajského súdu, kde v podstate zopakovala argumentáciu použitú v dovolacom konaní a týkajúcu sa prípustnosti extenzívneho výkladu výluky z poistenia, rozdielnosti v zasielateľskom vzťahu a vzťahu zo zmluvy o preprave veci, posudzovania jej konania ako konania s odbornou starostlivosťou, keď nemohla predpokladať podvodné konanie zo strany tretieho dopravcu, čím ani nemohla naplniť výluky z poistenia, ako aj nesprávnej aplikácie § 603 ods. 1 Obchodného zákonníka, ktorý sa na jej prípad vôbec nevzťahuje, pričom jeho výklad, ako ho všeobecný súd formuloval, popiera zmysel a účel poistnej zmluvy, ako aj cieľ, ktorý zmluvné strany uzavretím zmluvy sledovali.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

18. Podstatou ústavnej sťažnosti je sťažovateľkou tvrdené porušenie jej základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie napadnutým uznesením najvyššieho súdu, ktorý podľa jej názoru nesprávne vyhodnotil ňou formulované dôvody prípustnosti dovolania ako posudzovanie skutkových otázok prejednávanej veci, čím porušil jej právo na prístup k dovolaciemu súdu.

19. Vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu namieta jeho arbitrárnosť z hľadiska vecného posúdenia jej nároku, nestotožňuje sa s podradením vznikutej udalosti pod výluky z poistnej zmluvy, spochybňuje záver okresného súdu a krajského súdu o porušení jej povinnosti konať s odbornou starostlivosťou.

III.1. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozsudkom krajského súdu:

20. Argumentácia sťažovateľky vo vzťahu k rozsudku krajského súdu je argumentáciou použitou aj v dovolacom konaní, ktorého prípustnosť odvodzovala od dôvodov podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP.

21. Aj keď najvyšší súd odmietol dovolanie sťažovateľky, ústavný súd konštatuje, že dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok bolo pre ňu dostupným prostriedkom ochrany jej práv a ústavný súd bude posudzovať ústavnú udržateľnosť rozhodnutia najvyššieho súdu o dovolaní (bod III.2). Ak teda právny poriadok umožňoval sťažovateľke domôcť sa ochrany základných práv proti ich porušeniu rozsudkom krajského súdu v dovolacom konaní, potom podľa čl. 127 ods. 1 ústavy niet právomoci ústavného súdu na poskytnutie takejto ochrany. Sťažovateľka napokon ani netvrdí, že niektorú zo svojich námietok nemohla uplatniť v dovolacom konaní.

22. Vzhľadom na to, že je úlohou nielen ústavného súdu, ale aj všeobecných súdov poskytovať ochranu základným právam, ústavný súd v duchu zásady sebaobmedzenia s ohľadom na princíp subsidiarity odmietol ústavnú sťažnosť v tejto časti z uvedených dôvodov (bod 21 tohto odôvodnenia) podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) pre nedostatok právomoci ústavného súdu na jej prerokovanie.

III.2. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením najvyššieho súdu:

23. Sťažovateľka nesúhlasí so záverom najvyššieho súdu o neprípustnosti dovolania z dôvodu, že podľa jej názoru v podanom dovolaní formulovala právne otázky, a nie skutkové, uvádza, že podradenie určitého konania pod normu zmluvnej povahy je analogické k podradeniu určitého konania pod normu generálnej povahy – zákona, čo je právnym posúdením veci.

24. S týmto názorom ústavný súd nemôže súhlasiť. S prihliadnutím na účel a zmysel dovolacieho konania z hľadiska nesprávneho právneho posúdenia veci, ktorým je v prvom rade zjednocovanie právnej praxe, odstraňovanie právnej neistoty s cieľom dosiahnuť, aby na určitú právnu otázku dostala strana konania za rovnakých podmienok v zásade rovnakú odpoveď, a teda zabezpečenie jednotnosti vo výklade právnych noriem, nemožno dovolaciemu súdu pripisovať úlohu vykladať obsah zmluvných dojednaní, ktoré sa od prípadu k prípadu môžu líšiť, a teda tu absentuje prvok generality a univerzality, ktorý je vlastný všeobecne záväzným právnym predpisom. Zmluva ako dvojstranný právny akt je založená na dohode zmluvných strán a zaväzuje len zmluvné strany, preto výklad zmluvných dojednaní, ktoré si medzi sebou strany sporu upravili v rámci svojej zmluvnej voľnosti, ako to bolo v prejednávanej veci, nespadá pojmovo pod právne posúdenie veci. Nemožno vylúčiť, že aj výklad zmluvy by bol právnym posúdením veci, napr. v prípade, ak by išlo o dojednanie kopírujúce zákonný text, resp. dojednanie vychádzajúce z kogentného ustanovenia príslušného právneho predpisu, od ktorého sa strany nemôžu odchýliť, čo ale nie je prípad sťažovateľky.

25. Uvedené potvrdzuje aj judikatúra, na ktorú sa najvyšší súd v napadnutom uznesení odvoláva: *„Riešenie skutkovej otázky (quaestio facti) je v civilnom sporovom konaní spojené s obstarávaním skutkových poznatkov súdu v procese dokazovania. Pri jej riešení sa súd zameriava na skutkové okolnosti významné napríklad z hľadiska toho, čo a kedy sa stalo alebo malo stať, čo (ne)urobil žalobca alebo žalovaný, čo (ne)bolo dohodnuté, či a aké skutočnosti nastali po konaní (opomenutí konania) niektorej fyzickej alebo právnickej osoby, čo obsahuje určitá listina, čo vypovedal svedok, čo uviedol znalec. S istým zjednodušením možno konštatovať, že otázkou skutkovou (faktickou) je pravdivosť, či nepravdivosť skutkových tvrdení procesných strán. Na rozdiel od toho riešenie právnej otázky (quaestio iuris) prebieha v procese právneho posudzovania veci, pri ktorom súd uvažuje o určitej právnej norme, zamýšľa sa nad možnosťou (potrebou) jej aplikácie, skúma jej obsah, zmysel a účel, normu interpretuje a na podklade svojich skutkových zistení (to znamená až po vyriešení skutkových otázok) prijíma právne závery o existencii alebo neexistencii dôvodu pre aplikovanie predmetnej právnej normy na posudzovaný prípad (3 Cdo 218/2017, 3 Cdo 150/2017, 4 Cdo 7/2018, 4 Cdo 32/2018, 7 Cdo 99/2018).*

Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 421 ods. 1 Civilného sporového poriadku je významná len právna, nie skutková otázka. Pokiaľ súd na základe výsledkov dokazovania vykonaného listinným dôkazom (zmluvou) zisťuje obsah zmluvy, oboznamuje sa s tým, čo a ako je v nej vyjadrené a v spojitosti s tým posudzuje určitosť a zrozumiteľnosť vyjadrenia vôle zmluvných strán, rieši skutkové otázky a následne prijíma skutkové závery. Po vyriešení skutkových otázok pristupuje súd k riešeniu právnych otázok.“ (z uznesení najvyššieho súdu č. k. 3 Cdo 27/2019 a 3 Cdo 28/2019 zo 14. marca 2019).

26. Krajský súd sa stotožnil s názorom okresného súdu, že sťažovateľka sama mohla v čase zadávania prepravy tretiemu dopravcovi z ním predložených dokladov, ako aj z verejne prístupného obchodného registra zistiť, že tretí dopravca nemá oprávnenie na medzinárodnú nákladnú cestnú dopravu, napriek tomu mu zadala dopraviť zásielku, čím došlo k naplneniu dohodnutej výluky z poistenia spočívajúcej v obstaraní prepravy zásielky prostredníctvom tretieho dopravcu, ktorý nemal oprávnenie na vykonávanie medzinárodnej nákladnej cestnej prepravy, čo viedlo k tomu, že žalovaná poisťovňa nerefundovala náhradu škody, ktorú sťažovateľka znášala v dôsledku tejto udalosti, a v konečnom dôsledku k neúspechu sťažovateľky vo vedenom súdnom spore.

27. Ústavný súd sa stotožňuje so záverom najvyššieho súdu, že dovolacie otázky sťažovateľky (porovnaj bod 9 tohto uznesenia) sú otázkami, ktorých zodpovedanie závisí od individuálnych skutkových zistení, nespĺňajú teda kritérium právnej otázky spôsobilej založiť prípustnosť dovolania pre nesprávne právne posúdenie veci. Z uvedeného vyplýva, že závery najvyššieho súdu nemožno hodnotiť ako arbitrárne, najvyšší súd posúdil dovolanie podané sťažovateľkou udržateľným spôsobom, zohľadňujúc účel dovolacieho konania pre vyčítané nesprávne právne posúdenie, ako aj vlastnú judikatúru týkajúcu sa tejto otázky.

28. K poukazu sťažovateľky na judikatúru najvyššieho súdu vo veciach sp. zn. 1 Cdo 102/2004, sp. zn. 2 Cdo 282/2006, sp. zn. 3 Cdo 174/2005 a sp. zn. 4 Cdo 165/2003 ústavný súd uvádza, že táto judikatúra bola citovaná v právnej vete rozhodnutia zaoberajúceho sa prípustnosťou dovolania pre nesprávne právne posúdenie za účinnosti zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov: „*Právne posúdenie vecí súdmi nižších stupňov je v rozhodovaní Najvyššieho súdu Slovenskej republiky síce všeobecne považované za relevantný dovolací dôvod, ktorým možno odôvodniť procesne prípustné dovolanie [vid' § 241 ods. 2 písm. c) OSP], zároveň je ale zhodne zastávaný názor, že (ani prípadné) nesprávne právne posúdenie vecí súdmi nižších stupňov samo o sebe nezakladá zmatečnosť rozhodnutia a procesnú vadu konania v zmysle § 237 písm. f) OSP (vid' napríklad rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Cdo 102/2004, sp. zn. 2 Cdo 282/2006, sp. zn. 3 Cdo 174/2005 a sp. zn. 4 Cdo 165/2003).*“ (uznesenie najvyššieho súdu č. k. 1 Cdo 110/2008 z 30. apríla 2009). Sťažovateľka nekonkretizovala, v čom by táto judikatúra mohla dopadať na jej prípad, preto ústavný súd konštatuje irelevantnosť tejto námietky v tejto veci.

29. Ústavný súd preto uzatvára, že na základe uvedeného nedošlo k namietanému odopretiu práva na prístup k dovolaciemu konaniu, čím nemohlo dôjsť ani k porušeniu základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie v dôsledku napadnutého uznesenia najvyššieho súdu.

30. Ústavný súd dospel pri predbežnom prerokovaní k záveru, že medzi napadnutým uznesením najvyššieho súdu a obsahom označených práv neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie mohol reálne dospieť k záveru o ich

porušení, a ústavnú sťažnosť sťažovateľky odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

31. Keďže ústavná sťažnosť sťažovateľky bola odmietnutá ako celok už pri jej predbežnom prerokovaní, rozhodovanie o jej ďalších návrhoch v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

32. Nad rámec uvedeného ústavný súd uvádza, že z hľadiska námietok smerujúcich proti rozsudku krajského súdu, ktorými sa najvyšší súd z už uvedených a podľa ústavného súdu aj legitímnych dôvodov nezaoberal meritórne, ústavný súd automaticky nemá právomoc sa týmito otázkami zaoberať, keďže nezrovnalosti v zistenom skutkovom stave, prípadná nelogickosť skutkových záverov, resp. nesprávne ustálenie zisteného skutkového stavu, neodôvodnenosť až arbitrárnosť záverov všeobecných súdov môžu obstať ako dovolací dôvod a zároveň dôvod prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. f) CSP (porovnaj uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 4 Cdo 105/2019, rovnako aj uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 4 Cdo 54/2019, IV. ÚS 198/2020, IV. ÚS 373/2020), ktorý sťažovateľka sama v podanom dovolaní neoznačila. Nemožno ani opomenúť, že najvyšší súd sám uviedol, že rozhodnutia všeobecných súdov sú zrozumiteľne odôvodnené, obsahujú rozhodujúci skutkový stav veci, výsledky dokazovania, správne citácie právnych predpisov, z ktorých boli vyvedené právne závery. Ústavný súd dodáva, že námietky sťažovateľky vecného charakteru sú len polemikou so závermi okresného súdu a krajského súdu, absentuje v nich aj ústavnoprávny rozmer. Ústavný súd pripomína, že nie je ďalšou opravnou inštanciou v sústave všeobecného súdnictva a jeho zásah je žiaduci len v prípade, ak výklad a aplikácia podústavného práva všeobecnými súdmi, sú zjavne excesívne a svojou intenzitou a následkami predstavujú zásah do označeného základného práva, resp. sú v extrémnom nesúlade so všeobecnou požiadavkou spravodlivosti (IV. ÚS 156/2021, IV. ÚS 150/2021, IV. ÚS 233/2020).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 15. marca 2022

Ladislav Duditš
predseda senátu